

Uw kenmerk: i15.700696

Bestuur WMO Platform
Mej. G. Veenstraat 21
8701 CT BOLSWARD

Ons nummer: u15.003117

Behandeld door: mevrouw M.P.J. Gorren
Telefoon: 14 0515

Sneek, 8 april 2015

Onderwerp: reactie op notitie Plan van aanpak
ondersteuning mantelzorgers

Geacht bestuur,

Met grote belangstelling hebben we kennis genomen van uw reactie (advies) op het plan van aanpak ondersteuning mantelzorgers.

Hierbij willen we nog opmerken dat we de tussentijdse contacten over de reactie zeer gewaardeerd hebben.

In deze reactie gaan we in op de volgens ons meest belangrijke punten in uw advies. Het gaat om:

1. *Onvoldoende samenhang in de actiepunten (onderling en in de context van het voorgestane beleid;*
2. *Geen plan voor de organisatie van de uitvoering;*
3. *Prioriteit geven aan: wonen en zorg, respijtorg en project Werk en mantelzorg.*

Ad 1. Onvoldoende samenhang

Dit punt wordt onderkend. Hieronder volgt een toelichting op de samenhang met het beleid en de onderlinge samenhang tussen actiepunten zoals wij dit zien.

Beleidsmatige context

In het Coalitieprogramma en in het beleidsplan Veerkracht in het Sociaal Domein zijn mantelzorgers van groot belang als het sociale cement in de samenleving (samen met vrijwilligers) en als essentieel onderdeel van het voorliggend veld. In het beleid is de ambitie aangegeven dat we door middel van het versterken van het voorliggend veld het beroep dat wordt gedaan op duurdere zorg en ondersteuning kunnen verminderen. Meer inzet op de ondersteuning van mantelzorgers is hiervan een concreet voorbeeld. In het beleid staat ook dat we naast het gebiedsgericht werken, in co-creatie met het veld, willen komen tot innovatie. We komen hier bij punt 2 op terug.

Onderlinge samenhang: vinden, versterken, verlichten, verbinden (de vier v's)

De dertien actiepunten hangen inderdaad met elkaar samen. De vier v's (vinden, versterken, verlichten en verbinden) zijn hiervoor een prima kapstok. Op onderdelen bevat uw advies extra voorstellen. Wellicht zullen niet alle voorstellen integraal opgepakt en uitgevoerd kunnen worden. Dan is een nadere prioriteitstelling of fasering gevraagd (gemeente breed en per gebied). Dit wordt duidelijk in de nadere uitwerking van de voorstellen.

a. Vinden

Betreft actiepunten 8 waarin met name tot uiting komt dat er verschillende groepen mantelzorgers zijn met verschillende vindplaatsen en gevraagde vervolgcacties. Hierbij hebben groepen met een verhoogd risico op overbelasting voorrang.

Aanvullingen Wmo-platform: leefpad, zorgpad, breed overleg, mantelzorgers binnen boord (betrekken van hobby en sportverenigingen).

De waarderingsactiviteiten kunnen waardevol zijn bij het vinden van mantelzorgers.

b. Versterken

Betreft actiepunten 1 (versterkte positie van de mantelzorger bij het keukentafelgesprek, onafhankelijke cliëntondersteuning) en 10 waarin het gaat om de ontmoeting tussen mantelzorgers en de mogelijkheden voor belangenbehartiging en zelforganisatie. Vanzelfsprekend valt hier ook de vertegenwoordiging van mantelzorgers in het Wmo-platform en de lokale raden onder. Inmiddels zijn op dit vlak belangrijke stappen gezet.

Aanvullingen Wmo-platform: benoemen van de mogelijkheid voor een apart gesprek met de mantelzorger, goede informatie over rechtspositie, goede sociale kaart, betrekken van mantelzorgers bij voorlichtingsbijeenkomsten, gastlessen FAWAKA (ook relevant voor vinden), mantelzorgers de mogelijkheid geven voor rechtstreekse input mantelzorg(waarderings)beleid.

c. Verlichten

Dit betreft veruit de meeste actiepunten. Hieronder nogmaals op een rij.

1. Steun vanuit het gebiedsteam in de vorm van: onafhankelijke cliëntondersteuning, vraagverheldering tijdens het keukentafelgesprek, emotionele steun, maatwerkvoorzieningen voor de hulpvrager, maatwerkvoorzieningen voor de mantelzorger. In een keukentafelgesprek kunnen de volgende onderwerpen aan bod komen: woonsituatie, steunend netwerk, respijtzorg, etc.
2. Steun vanuit de stipepunten in de vorm van lotgenotencontact en informatie en advies.
3. Aandacht voor de woonsituatie van mantelzorgers (relatie met prioriteit wonen en zorg)
4. Aandacht voor vrijwillige en professionele respijtzorg (relatie met prioriteit respijtzorg)
5. Onderzoek naar mogelijkheden voor het versterken van het sociaal netwerk van mantelzorgers (inzet netwerkcoach)
7. Meer mogelijkheden voor informele zorg en ondersteuning ter ontlasting van de mantelzorger

Aanvullingen Wmo-platform: actuele sociale kaart (is inmiddels beschikbaar), laagdrempelige informatiepunten in aansluiting stipepunten, organiseer emotionele steun vanuit de eigen netwerken van mantelzorgers, faciliteer maatjescontacten/groepen (deze mogelijkheid is er al), faciliteer (medische) cursussen (i.s.m. zorgaanbieders), maak afspraken met zorgaanbieders over preventief inzetten van respijtzorg, diverse aanvullende financiële, praktische en materiele hulp.

d. Verbinden

Dit betreft de actiepunten 2 (brede overleggen informele en formele zorg) en 6 (komen tot afspraken over mantelzorgbeleid met zorgaanbieders, o.a. verwijzing landelijk programma in voor mantelzorg).

Actiepunten 9 (waardering) kan bijdragen aan vinden en verlichten. Actiepunten 11 (inzet van digitale mogelijkheden) kan voor alle bovenstaande acties relevant zijn.

Ad 2. Geen plan voor de organisatie van de uitvoering

Ook dit punt wordt onderkend. Hieronder volgt een toelichting op de organisatie van de uitvoering.

De centrale vraag is hoe we de acties in samenhang gaan uitzetten. Gelet op de gebiedsgerichte aanpak (met de gebiedsteams) en de beweging die we tot stand willen brengen richting voorliggend veld gaan we uit van de stelregel: per gebied wat kan en gemeente breed wat moet.

De nadruk ligt op een gebiedsgerichte aanpak/overlegstructuur/organisatie waarbij we in gezamenlijkheid, met de lokale raden, willen optrekken. De brede overleggen informele en formele zorg 'nieuwe stijl' kunnen hiervoor de aanzet zijn. Dit beperkt zich niet tot mantelzorgondersteuning maar kan het hele sociaal domein betreffen.

Er is een aantal onderwerpen/actiepunten waarvan op voorhand duidelijk is dat een gemeente brede aanpak effectiever (en efficiënter) is dan een gebiedsgerichte aanpak.

Gaandeweg kan ook blijken dat met een gemeente brede aanpak gestart wordt om daarna uit uitrol te krijgen per gebied of varianten hierop. Hieronder volgt een voorzet:

a. Gemeente breed uitwerken en uitvoeren:

- Scholingsactiviteiten gebiedsteams
- Ontwikkelen van informatiemateriaal met specifieke informatie voor specifieke groepen mantelzorgers (mantelzorgkoffer)
- Sociale kaart (is al gereed; moet nog ontsloten worden voor inwoners/mantelzorgers)
- Werk en mantelzorg

Uw werkgroep mantelzorg (of een delegatie) willen we hier graag bij betrekken.

b. Gebiedsgericht uitwerken en uitvoeren:

- Bundelen van inzichten over ondersteuningsbehoeften door de gebiedsteams
- Extra toerusten van de stipepunten; in samenwerking met lokale raden en mantelzorgers zelf
- (Innovatie) respijtzorg
- Overleg/samenwerking met zorgaanbieders op het gebied van mantelzorgbeleid
- Versterken van de informele zorg (maatjesprojecten, zelfhulpgroepen komen op dit moment al in aanmerking voor subsidie via de Stipejildregeling en via de regels voor structurele subsidies informele zorg en ondersteuning).
- Acties gericht op het vinden van mantelzorgers
- Brede overleggen informele en formele zorg 'nieuwe stijl' (inmiddels is met u afgesproken dat de voorbereiding van deze overleggen in gezamenlijkheid met de lokale raden zal plaatsvinden).
- Faciliteren/organiseren van cursussen

Gelet op de hoeveelheid voorstellen is in ieder geval fasering in de uitvoering en mogelijk een nadere prioriteitstelling nodig. Dit moet gaandeweg blijken. De lokale raden willen we hier graag bij betrekken.

c. Aansluiten bij bestaande trajecten:

- Wonen en mantelzorg (aansluiten bij wonen en zorg); zie ad 3 a.

Uw werkgroep wonen en zorg is hierbij betrokken.

Ad 3. Prioriteit geven aan: wonen en zorg, respijtzorg en project Werk en mantelzorg

We kunnen ons vinden in de prioriteiten die u aandraagt.

- a. De prioriteit wonen en zorg hangt samen met een eerder advies van u. Dit is een breder onderwerp als wonen en mantelzorg. Eerder hebben we het belang van dit onderwerp erkend. Inmiddels zijn er gezamenlijke acties in voorbereiding. Ons voorstel is om voor het onderwerp wonen en mantelzorg waar mogelijk hierbij aan te sluiten.
- b. Prioriteit geven aan respijtzorg is vanuit oogpunt van de mantelzorger helder en goed verdedigbaar. Het voorstel is om dit onderwerp per gebied nader te verkennen (zijn er thans of in de toekomst knelpunten respectievelijk welke mogelijkheden er zijn voor innovatie bv. een respijthuis).
- c. Dat werk en mantelzorg als prioriteit wordt aangemerkt is mede gelet op het SCP-rapport Concurrentie tussen mantelzorg en betaald werk (maart 2015) een logische keuze. Het voorstel is om dit over te nemen. Er is inmiddels een brief ontvangen van het Wmo-platform om op korte termijn een afspraak te maken met de twee betrokken wethouders over dit onderwerp. Deze afspraak is gemaakt (begin april).

Aangezien het een flexibel plan van aanpak is en in het plan van aanpak slechts een indicatie van de bestedingen is opgenomen is er nog alle ruimte om prioriteiten toe te voegen en de beschikbare middelen anders in te zetten. Zoals hiervoor is opgemerkt kan dit wel betekenen dat fasering in de uitvoering en mogelijk een nadere prioriteitstelling nodig blijkt.

We zullen uw advies en onze reactie integraal opnemen als bijlagen bij het plan van aanpak. Daarmee is het niet meer nodig om het plan van aanpak zelf te wijzigen.

Gelet op het bovenstaande en het werk dat door u is verricht willen we graag een afspraak maken met de werkgroep mantelzorg. In dit gesprek kunnen we zaken die wellicht nog onvoldoende opgehelderd of toegelicht zijn met elkaar bespreken. Verder willen we graag samen met u kijken welke aanvullende afspraken nodig zijn om op de verschillende actiepunten de uitvoering te starten. Dit willen we in gezamenlijkheid met u en met de lokale raden gaan invullen.

Tot slot merken we op dat u over de notitie 'De Pracht van Eigen Kracht' geen opmerkingen heeft. Bij het besluit plan van aanpak ondersteuning vrijwilligers (initiatieven) stelt u vraagtekens gelet op het feit dat de harmonisatie van subsidies heeft geleid tot subsidievermindering en soms tot beëindiging. Naar onze mening kan een eenmalige stimulans voldoende zijn om een vrijwilligersinitiatief op te starten waarna het op eigen kracht verder kan. Vele initiatieven redden het immers volledig op eigen kracht en dat is een goede zaak. Bij de harmonisatie van subsidies is dit aspect ook in de afwegingen meegenomen. Voorts staan tegenover initiatieven waarvan in het kader van de harmonisatie de subsidie is verlaagd, ook initiatieven waarvan de subsidie is verhoogd.

Met vriendelijke groet,

het college van burgemeester en wethouders van Súdwest-Fryslân,
burgemeester, loco-gemeentesecretaris,

drs. H.H. Apotheker

ing. S. Joustra